To van Lier

Tobia (To) Betje van Lier is geboren op 1 april 1916 in Den Haag. Ze was een dochter van Louis van Lier (18700-1943) en Betsy Bruinette van Raalte (1880-1943). Tobia had drie zussen, Judith (Juul) (1912), Estelle Esther en Mauritsina (Maut) Bertha Johanna (1917). Hun vader was spraakleraar en het gezin was joods.

Haar zus Juut was leidster bij de meisjesgezellen bij de joodse T.O.P.-groep (groep 28) in Den Haag en zus Maut was één van de padvindsters. De Haagse Padvindstersgroep Krachtig Voorwaarts (Kravo) werkte nauw samen met padvindsters van de Joodse T.O.P.-groep. Juut trouwde in augustus 1934 en de meisjes-gezellen stopten na haar vertrek door gebrek aan leiding. Maut volgde cursussen om welpenleidster te worden en werd in 1935 geïnstalleerd.

Loes Spaan was Oehoe bij de Kravogroep en To van Lier en Tineke Have werden hier kabouterleidster. Begin 1940 waren er 40 kabouters en de kring werd gesplitst. Na de zomervakantie moest Loes het werk neerleggen en de twee kabouterkringen werden weer samengevoegd. Het lukte de nieuwe leidsters To en Tineke onvoldoende om het peil hoog te houden.

Ze woonde in 1941 op de Rubensstraat 7 in Amersfoort. Ze was leerling verpleegster en aan het begin van de oorlog een tijdje gesperrt vanwege haar functie. Haar naam komt voor in de opgave van burgemeesters in de provincie Utrecht van per 1 juni 1941 in de gemeente wonende joden. To dook onder in Amersfoort, Oegstgeest, Sassenheim en Loppersum. In Loppersum werd ze door de Canadezen bevrijdt. Tijdens haar onderduik was ze actief in het verzet. Ze overleefde de oorlog, net als twee van haar drie zussen. Alleen Maut werd vermoord in concentratiekamp Auschwitz.

Ze trouwde op 11 juni 1947 in Den Haag met Jacob (John) Herman Franken (1922-2016). Ze kregen twee zoons Yehudah (1948) en Ezra (1951) en een dochter Roslyn. In 1951 verhuisde het gezin naar Toronto in Canada. Daar is ze overleden op 17 juli 2015.

Meer informatie

Tobia Betje van Lier ('s Gravenhage, 1 april 1916 - locatie onbekend, datum onbekend) - Oorlogsbronnen.nl
Arolsen Archives - International Center on Nazi Persecution | 01020402 281 - Dokumente mit Namen ab VAN KLEOTEN, Joseph | 01020402 281 - Dokumente mit Namen ab VAN KLEOTEN, Joseph
Tobia Betje van Lier (Het Utrechts Archief)
Tobia Betje Franken (nee Van Lier) - Steeles Memorial Chapel
Tobia Betje van Lier Franken : genealogie per Robert REITER (bobreiter123) - Geneanet
Nieuw Israelietisch weekblad » 19 jan 1951 - Art. 59 | Delpher
Indexen Archief Amsterdam
Search Names - United States Holocaust Memorial Museum

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op http://vrijheid.scouting.nl voor meer informatie en alle andere verhalen.